

Рекомендації для українських постачальників щодо участі в публічних закупівлях Швейцарської Конфедерації

Підготовлено в рамках виконання Програми ЄС з підтримки управління державними фінансами в Україні («Проект EU4PFM»)

2024

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Швейцарська Конфедерація є однією з найбагатших країн світу та входить до топ-10 економік світу за рейтингом ВВП на душу населення (92 000 доларів США у 2022 році). Приблизно 74% ВВП Швейцарії генерується сектором послуг, а 25% – промисловістю. Частка аграрного сектору становить менше 1%. ЄС є головним торговельним партнером Швейцарії. Близько 67% швейцарського імпорту припадає на ЄС, тоді як 50% швейцарського експорту припадає на країни ЄС.

Швейцарська Конфедерація складається з 26 кантонів, кожний з яких має свою конституцію, своє законодавство та свій уряд (кантональна рада).

Слід зазначити, що переважна більшість швейцарських підприємств (понад 99%) – це малі та середні підприємства, в яких працює менше 250 співробітників та має одну з найнижчих ставок ПДВ в Європі. ПДВ за ставкою 8,1% підлягає сплаті з більшості товарів і послуг. Знижена ставка в розмірі 3,8% стягується з послуг розміщення, а 2,6% - з предметів повсякденного вжитку.

2. СИСТЕМА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ШВЕЙЦАРІЇ

Законодавство Швейцарії про публічні закупівлі відповідає Угоді про державні закупівлі Світової організації торгівлі («WTO GPA»), оскільки Швейцарія є стороною WTO GPA. До оновленої редакції Угоди про державні закупівлі (2012) Швейцарія приєдналась останньою – з 1 січня 2021 р.

Загалом федеральний уряд, кантони та муніципалітети мають річний обсяг закупівель від 35 до 40 мільярдів швейцарських франків (що відповідає приблизно 25% державних витрат і 8% ВВП).

У 2022 році обсяг закупівель вище порогів GPA федерального значення склав 12 789 015 342,22¹ швейцарських франків (CHF). Загальний обсяг надпорогових закупівель кантонів склав 6 234 212 694² CHF, де кантонами-лідерами були такі промисловорозвинені як Цюрих - 805 627 936 CHF, Берн – 836 699 817 CHF, Базель-Штадт - 961 048 291 CHF та Женева – 868 262 180 CHF.

Слід зазначити, що протягом останніх років законодавство Швейцарії з

¹ [Bund 2022_simap_NEU.xlsx](#)

² [KANTONE Abgabe WTO WTO Statistik 01.01.2022 31.12.2022 i.xlsx \(simap.ch\)](#)

державних закупівель зазнало значних змін, в тому числі через прийняття нової редакції ГРА2012 (Швейарія – остання сторона Угоди, в якій Угода набула чинності після більше 2 років з моменту її погодження з боку інших учасників), а також міжкантонних суперечок щодо єдиного підходу до процедури оскарження, та, як результат – затримка у погодженні Міжкантональної угоди про державні закупівлі.

На федеральному рівні повністю переглянутий Закон про державні закупівлі (Bundesgesetz über das öffentliche Beschaffungswesen³) набув чинності 1 січня 2021 року. Його доповнено Постановою про публічні закупівлі від 12 лютого 2020 року (Verordnung über das öffentliche Beschaffungswesen⁴), яка також вступила в дію 1 січня 2021 року) та конкретизує окремі статті Закону.

На кантональному та муніципальному рівнях переглянута Міжкантональна угода про державні закупівлі (Interkantonale Vereinbarung über das öffentliche Beschaffungswesen) набула або набуде чинності окремо для кожного кантону⁵ (у посиланні наведений текст Угоди, а також перелік кантонів, які і коли приєдналися до цієї Угоди). З березня 2024 року переглянуте законодавство набуло чинності в більшості великих кантонів. Важливо зазначити, що колишні правила залишаються застосовними до процедур закупівель, ініційованих за попереднім законом.

Крім того, 15 березня 2024 року Радою кантонів ухвалено остаточний текст Федерального закону про навколишнє середовище (Bundesgesetz über den Umweltschutz / Loi fédérale sur la protection de l'environnement⁶⁾).

Закон має на меті, в тому числі, посилити внесок державних закупівель у збереження природних ресурсів та сприяти переходу на циркулярну економіку. Відповідно до закону, організації-замовники будуть зобов'язані враховувати екологічні аспекти в усіх закупівлях і максимально включати ці міркування в технічні специфікації. Якщо тендерна пропозиція не відповідає зазначеним екологічним вимогам, вона не тільки відхиляється, але й повинна бути виключена із процедури присудження, тобто відхилення такої невідповідної пропозиції не може бути оскаржене.

³ 172.056.1 (admin.ch)

4

bing.com/ck/a/?!&p=b1483d7671a5f08eJmltdHM9MTcxNzQ1OTIwMCZpZ3VpZD0xNmJhOWU2ZS1mT A4LTyZmNmQmJk3NS04Y2FhYjA2MzYyZGImaW5zaWQ9NTE5Ng&ptn=3&ver=2&hsh=3&fclid=16ba9e6 e-b108-636d-2975-8caab06362db&psq=Verordnung+über+das+öffentliche+Beschaffungswesen&u=a1aHR0cHM6Ly93d3 cuYmJsLmFkbWlulmNoL2RhbS9ia2IvZGUvZG9rdW1lbnRlL09lZmZlbnRsaWNoZnXNmVzY2hhZmZ1bm dzd2VzZW4vUmV2aXNpb25fQmVzY2hhZmZ1bmdzcmVjaHQvVm9lQl5wZGYuZG93bmxxVWQucGRmL1Z lcm9yZG51bmclMjAlQzMlQkNiZXIiImJkYXMiMjAlQzMlQjZmZmVudGxpY2hlJTlWQmVzY2hhZmZ1bmdzd2 VzZW4lMjAoViVDMvYCNkIpLnBkZg&ntb=1

⁵ Microsoft Word - 7.4-1.2 de.docx (lexfind.ch)

⁶ 20.433 | Schweizer Kreislaufwirtschaft stärken | Geschäft | Das Schweizer Parlament

В цілому, усі закупівлі швейцарських державних організацій підпадають під дію норм законодавства про державні закупівлі, які також застосовуються до певних недержавних організацій, якщо вони виконують державні завдання та субсидуються державними коштами або контролюються державними установами.

Швейцарська федеральна конференція з питань закупівель керує державними закупівлями в Швейцарії. Вона контролює платформу www.simar.ch, яка служить онлайн-центром для органів державного сектору для публікації тендерних пропозицій та пов'язаної документації.

Федеральна адміністрація має чотири центральних закупівельних органа:

1. Група AR Armasuisse - федеральне відомство з будівництва та логістики використовує сучасну систему управління закупівлями, яка забезпечує ідею економічної ефективності. Приймаючи до уваги потреби клієнтів в рамках Федеральної адміністрації, визначає стандарти закуплених товарів і управляє асортиментом продукції.

2. Федеральне відомство будівель і логістики (FOBL) - федеральний офіс, що відповідає за централізовані закупівлі та за будівництво, експлуатацію та управління нерухомістю Федеральної адміністрації Швейцарії, включаючи посольства за кордоном. Він також відповідає за федеральні публікації та за виготовлення швейцарських документів, що посвідчують особу. Підпорядковується Федеральному департаменту фінансів.

3. BRZ – Швейцарський урядовий туристичний центр – є центром компетенції федеральної адміністрації з питань ділових поїздок. Центр закуповує послуги ділових поїздок відповідно до потреб федеральної адміністрації. .

4. FEDRO - Федеральне управління автомобільних доріг було засновано в 1998 році як федеральний орган Швейцарії, відповідальний за дорожню інфраструктуру та автомобільний транспорт. Управління належить Федеральному департаменту навколишнього середовища, транспорту, енергетики та зв'язку (DETEC) і зосереджено на забезпеченні сталої та безпечної мобільності на дорогах країни. Його головною метою є забезпечення функціональності автомагістралей і головних доріг Швейцарії, розробка та реалізація будівельних проектів відповідно до

принципу сталого розвитку та інші аспекти, що безпосередньо стосуються забезпечення функціонування доріг у Швейцарії.

Вони централізовано закуповують усі товари та послуги, необхідні федеральній адміністрації для виконання своїх завдань. Повністю окремі закупівельні органи регулюються Постановою про організацію державних закупівель Федеральної адміністрації (Org-Vöb).

У 2010 році в Швейцарії була запроваджена електронна платформа закупівель simap.ch⁷, яка є офіційним порталом Конфедерації у сфері державних закупівель. Замовники можуть публікувати свої тендерні пропозиції та, за необхідності, пов'язану з ними тендерну документацію на цьому порталі.

Потенційні учасники торгів, в свою чергу, можуть отримати через платформу загальнонаціональний огляд можливих контрактів і, окрім публікацій, також зможуть завантажити відповідну тендерну документацію в електронному вигляді. Федеральний уряд бере участь у роботі simap.ch і несе значну частину витрат на розробку та експлуатацію цієї системи, а також на управління. Відповідальність за платформу лежить на асоціації simap.ch, до якої належать кантони та великі міста. За роботу платформи відповідає Державний секретаріат з економічних питань (SECO)⁸.

З метою вдосконалення та оптимізації роботи платформи було вирішено повністю її вдосконалити та зробити «нову редакцію» - prod.simap.ch (з початку планувалась назва «*KISSimap.ch*», хоча домен з інформацією німецькою та французькою мовою функціонує).

Запуск нової платформи планувався у 2022 році, однак через ряд факторів перехід на нову платформу відбувається у 2024 році. Щоб скористатись нею всі замовники та постачальники повинні заново зареєструватись, оскільки дані зі старої платформи переноситись не будуть. Реєстрація на новій платформі вже доступна з 1 червня за адресою prod.simap.ch. Також можна пройти навчання з користування новою платформою за адресою [Educ.simap.ch](https://educ.simap.ch) (в тому числі англійською мовою). Попередня платформа буде функціонувати до 31 грудня 2024 (але вже без можливості оголошування нових тендерів) під назвою [Old.simap.ch](https://old.simap.ch).

До суб'єктів законодавства про закупівлі належать:

- федеральний уряд та його департаменти та офіси;
- кантони та муніципалітети;

⁷ simap.ch - Home

⁸ [SECO - State Secretariat for Economic Affairs \(admin.ch\)](https://seco.admin.ch)

- інститути публічного права на кантональному та муніципальному рівнях (наприклад, страхування громадських будівель або асоціації муніципалітетів);
- державні та ліцензовані приватні підприємства «сектору» у секторах водопостачання, енергетики, транспорту та телекомунікацій;
- інші виконавці кантональних або муніципальних функцій; і
- постачальники товарів, послуг та будівельних послуг, які субсидуються за рахунок державних коштів понад 50% загальних витрат.

Відповідно до чинних міжнародних угод (наприклад, GPA та BilA), закупівлі Швейцарії, які відповідають наступним пороговим значенням, потребують відкритої або обмеженої процедури. Ці порогові значення підлягають адаптації урядом і частково відрізняються для «галузевих підприємств».

Для закупівель на федеральному рівні на 2024-2025 рр. встановлені такі пороги:

- 230 000 CHF для поставок і 700 000 CHF (GPA) або 640 000 CHF (BilA) для «галузевих підприємств»;
- 230 000 CHF для послуг і 700 000 CHF (GPA) або 640 000 CHF (BilA) для «галузевих підприємств»;
- 8,7 млн CHF на будівельні послуги.

Для закупівель на кантональному та муніципальному рівнях порогові значення встановлюються таким чином:

- 350 000 CHF для поставок і 700 000 CHF (GPA) або 640 000 CHF (BilA) для «галузевих підприємств»;
- 350 000 CHF для послуг і 700 000 CHF (GPA) або 640 000 CHF (BilA) для «галузевих підприємств»;
- 8,7 млн CHF на будівельні послуги.

Міжнародні угоди та передбачені в них правила не застосовуються до закупівель, вартість яких нижча за ці порогові значення. Однак, імплементуючи міжнародні правила в швейцарське законодавство, швейцарський законодавець вирішив знизити міжнародні пороги. Ці національні пороги, які також підлягають адаптації урядом, наразі є такими.

Присудження «малих» контрактів (прямі закупівлі) можуть бути проведені:

- для товарів - до 150 000 CHF;
- для послуг - до 150 000 CHF;

- для будівельних робіт на федеральному рівні - до 300 000 CHF;
- для будівельних робіт на кантональному та муніципальному рівнях:
 - до 150 000 CHF на додаткові будівельні роботи;
 - до 300 000 CHF на первинні будівельні роботи.

Переговорні процедури повинні бути оформлені:

- для товарів від 150 000 до 230 000 CHF (федеральний рівень) або 250 000 CHF (кантональний і муніципальний рівень);
- для послуг від 150 000 до 230 000 CHF (федеральний рівень) або 250 000 CHF (кантональний і муніципальний рівень);
- для будівельних робіт на федеральному рівні від 300 000 до 2 мільйонів CHF;

Для будівельних робіт на кантональному та муніципальному рівнях:

- для вторинних будівельних робіт від 150 000 до 250 000 CHF;
- для первинних будівельних робіт від 300 000 до 500 000 CHF.

Відкриті або обмежені процедури необхідно обирати для наступного:

1. поставки від 230 000 CHF (федеральний рівень) або 250 000 CHF (кантональний і муніципальний рівень);
2. послуги від 230 000 CHF (федеральний рівень) або 250 000 CHF (кантональний і муніципальний рівень);
3. будівельні роботи на федеральному рівні від 2 млн CHF;
4. будівельні роботи на кантональному та муніципальному рівнях:
 1. на додаткові будівельні роботи від 250 000 CHF;
 2. на первинні будівельні роботи від 500 000 CHF.

Деякі кантони ще більше знизили ці пороги у своєму кантональному законодавстві.

Зацікавлені учасники тендеру з інших країн мають право брати участь у швейцарських процедурах закупівлі, якщо їх держава походження поширює таке ж право на швейцарських учасників тендеру. Це, принаймні, стосується всіх держав, які підписали GPA, у тій мірі, в якій досягнуто порогів застосовності цих міжнародних угод. Українські компанії також можуть брати участь у закупівлях Швейцарії, оскільки Україна є стороною GPA.

Оголошення про участь у тендері та подальші присудження повинні бути опубліковані на simar.ch, електронній платформі, яка використовується федеральним урядом, кантонами та муніципалітетами для цілей державних закупівель. Публікація оголошення про участь у тендері повинна містити інформацію про організацію-замовника, опис предмета закупівлі, кінцевий

термін подання пропозицій та адресу, за якою можна отримати тендерну документацію. Публікація результатів торгів повинна вказувати застосовну процедуру закупівлі, об'єкт закупівлі, організацію, яка присуджує нагороду, ім'я та адресу переможця нагороди, а також ціну переможної пропозиції.

Реєстрація на платформі технічно доволі не складна, але є ряд особливостей та вимог.

Спочатку необхідно зазначити планує компанія зареєструватися як швейцарський чи іноземний учасник торгів.

Якщо це швейцарський учасник тендеру, то необхідно ввести ідентифікаційний номер UID компанії, який можна одразу знайти, натиснувши посилання Пошук у реєстрі UID.

Іноземні учасники тендеру повинні вказати або номер свого комерційного реєстру у Швейцарії, або інший ідентифікаційний номер DUNS⁹ і країну постійного проживання.

Якщо учасник торгів уже зареєстрований, з'явиться відповідне вікно повідомлення. У цьому випадку можна або зареєструватися як користувач учасника торгів, або зв'язатися з адміністратором учасника торгів компанії та попросити його зареєструвати вас.

Довідково:

Номери DUNS (ліцензійна назва D&B D-U-N-S®) - це ідентифікаційні номери для компаній, які використовуються вже як світовий стандарт і вже присвоєні мільйонам бізнес-одиниць по всьому світу.

Номер D&B DUNS це унікальний цифровий код, запроваджений компанією Dun & Bradstreet. Компанія використовує цифри для збору інформації та структурування її в одну з найбільших у світі корпоративних баз даних.

За допомогою чисел DUNS можна отримати уявлення про організаційну структуру компанії та отримати уявлення про те, як компанії в групах пов'язані між собою. Вони показують, як підприємства, штаб-квартири, робочі місця та філії пов'язані між собою в глобальному масштабі.

Окремо зазначемо, що при участі в тендерах США наявність номера також є обов'язовою.

⁹ <https://www.dnb.com/duns.html>

3. ОСНОВНІ МЕТОДИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ШВЕЙЦАРІЇ

Законодавство Швейцарії передбачає чотири різні типи процедур присудження:

- відкрита процедура;
- обмежена процедура;
- переговорна процедура;
- приватні контракти - пряме присудження.

Відкриті та обмежені процедури

Найпоширенішою процедурою є відкрита процедура. У відкритій процедурі можуть взяти участь усі зацікавлені учасники.

Обмежена процедура також починається з публікації оголошення про тендер, але цей конкурс містить критерії попереднього відбору учасників. Лише учасникам тендеру, які подадуть заявку на попередній відбір і відповідають визначеним критеріям, буде дозволено подавати пропозиції. Відкриті та обмежені процедури суворо формалізовані, щоб забезпечити рівне ставлення до учасників торгів. Після того, як оголошення про тендер було опубліковано, організація-замовник регулярно запрошує учасників тендеру на зустрічі, на якій можуть обговорюватися питання. Після цього тендерні пропозиції повинні бути подані в анонімному форматі та протягом кінцевого терміну, зазначеного в оголошенні про тендерні пропозиції. Укладення договору з переможцем тендеру не повинно відбуватися до закінчення відповідного терміну оскарження.

Переговорна процедура

Порядок запрошення поширюється на закупівлі, на які не поширюється дія міжнародних договорів. Це менш формальний процес. Хоча організація, яка присуджує контракт, зазвичай повинна запросити принаймні трьох учасників торгів, вона має велику свободу дій у виборі учасників торгів, яких вона хоче запросити.

Пряме присудження є найбільш неформальною процедурою, згідно з якою організація, що надає контракт, може просто вибрати на свій розсуд компанію, з якою вона бажає укласти договір.

Особливості застосування процедур

Вид тендерної процедури визначається пороговими значеннями. Замовник не може вільно обирати вид процедури.

Є три винятки:

- перший виняток стосується відкритої та обмеженої процедури. Ці два типи процедури сприймаються як еквівалентні, тому організація, яка надає контракт, може вільно вибрати будь-який із них. На практиці замовники переважно обирають відкриту процедуру;
- другий виняток охоплює випадки, коли організація, яка надає контракт, вирішує обрати більш формальний тип процедури, ніж це передбачено відповідними пороговими значеннями – наприклад, відкриту процедуру замість переговорної процедури. Замовник має право це робити на власний розсуд, але, вибравши більш формальний тип процедури для певної закупівлі, він не може повернутися до менш формального типу;
- як третій виняток, застосовні правила дозволяють застосування прямої або переговорної процедури за певних умов, навіть якщо вартість закупівлі перевищує поріг для більш формальної тендерної процедури, в тому числі в таких випадках:
 1. якщо тільки один можливий постачальник може виконати роботу з технічних причин;
 2. якщо закупівля є терміновою через несподівані події, які не пов'язані з організацією-замовником; або
 3. якщо заміна або доповнення існуючого товару чи послуги призведе до значних додаткових витрат, якщо буде обрано іншого постачальника, а не того, який постачав у минулому.

Швейцарське законодавство про державні закупівлі розрізняє наступні три типи державних контрактів:

- договори, що стосуються будівельних робіт, тобто будівельних та інженерних робіт;
- контракти, що стосуються постачання товарів, включаючи права інтелектуальної власності (шляхом купівлі, оренди, оренди або ліцензії тощо);
- договори, що стосуються послуг, тобто їх надання.

На кантональному та комунальному рівнях будівельні роботи поділяються на основні та допоміжні будівельні роботи. Цей сектор є дуже важливим в Швейцарії, тому існує значна кількість нормативних актів щодо регулювання державних закупівель ньому, різних комітетів, контролюючих органів тощо.

У випадках змішаних контрактів (наприклад, з елементом будівельних робіт і послуг), загальна операція має бути класифікована на основі

фінансово переважаючого елемента.

Ці процедури присудження не повинні змішуватися одна з одною або розширюватися. Їх слід відрізняти від інструментів присудження, таких як конкурси проектів, контракти на дослідження або конкурентний діалог, які можуть застосовуватися в рамках таких процедур у більш складних закупівлях.

Строки подання тендерних пропозицій

Законодавство Швейцарії встановлює чіткі мінімальні часові обмеження для відкритих та обмежених процедур.

У відкритій процедурі мінімальний термін становить 40 днів з моменту публікації оголошення про тендер.

В обмежених процедурах мінімальний строк для подання заявки на участь становить 25 днів з моменту публікації оголошення зацікавленості та 40 днів для подання пропозиції з дати запрошення.

Ці терміни можуть бути скорочені до 10 днів у випадках надзвичайної терміновості. На практиці органи влади часто встановлюють термін у два місяці або більше.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ

Хоча ціна пропозиції є важливим критерієм у процесі оцінки, вона часто доповнюється додатковими критеріями, такими як аспекти якості, екологічні фактори, обслуговування клієнтів, доцільність послуги, естетичність або технічна цінність. Однак, ці додаткові фактори мають бути розроблені таким чином, щоб не дискримінувати немісцевих учасників торгів на відміну від місцевих учасників торгів.

Відповідно до судової практики колишнього закону про закупівлі, критеріям, пов'язаним із ціною, зазвичай має бути виділено щонайменше 20% вагових коефіцієнтів для присудження.

5. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ

Замовник не повинен укладати контракт до закінчення терміну подання скарг. Термін починається з моменту опублікування оголошення про результати і становить 20 календарних днів. У разі подання скарги суди мають право на вимогу (тимчасове розпорядження) призупинити право замовника на укладення договору на час процедури .

За відсутності такого тимчасового розпорядження орган, що надає контракт, має право укласти договір. У цьому випадку він не може бути зобов'язаний на більш пізньому етапі розірвати договір, навіть якщо компетентний суд вирішить, що рішення не відповідало закону.

Компетенція приймати рішення щодо скарг залежить від того, чи належить замовник до федерального, кантонального чи муніципального рівня. Компетентним судом для федеральних замовників є Федеральний адміністративний суд, тоді як компетентним судом для розпоряджень на кантональному чи муніципальному рівні є кантональний суд кантону, до якого належить замовник. Кантони часто передають питання закупівель кантональному адміністративному суду.

Рішення суду першої інстанції може бути оскаржено у Федеральному верховному суді, але апеляція розглядатиметься лише як повна звичайна апеляція, якщо сукупно:

- вартість нагороди перевищує порогові значення GPA та BilA;
- в скарзі порушується фундаментальне правове питання, на яке ще немає відповіді та яке має відношення до справи.

Скаржник має заявити та детально продемонструвати, що ці умови виконано. Якщо їх буде виконано, Федеральний верховний суд розгляне скаргу в повному обсязі та відповідь не лише на основне правове питання, але й на будь-яке інше відповідне правове питання. Якщо зазначені вище умови не виконано, Федеральний верховний суд не розглядатиме скаргу як повну звичайну скаргу. Він розглядатиме її лише як так зване субсидіарне конституційне звернення. У такій скарзі розгляд обмежуватиметься порушеннями конституційних прав; звичайні порушення законодавства про публічні закупівлі не кваліфікуються як порушення конституційних прав. Рішення Федерального верховного суду є остаточним і обов'язковим до виконання.

Строк подання скарги не підлягає продовженню і становить 20 календарних днів. (Для тендерів на кантональному та муніципальному рівні тих кантонів, які ще не прийняли нову Міжкантональну угоду про державні закупівлі, кінцевий термін продовжує становити 10 календарних днів).

Кінцевий термін починається з моменту публікації рішення або, якщо його не було опубліковано, з моменту, коли скаржник отримує достатню інформацію про рішення, щоб мати можливість подати скаргу.

Крім того, важливо зазначити, що сторони вже повинні оскаржити оголошення тендеру, якщо вони хочуть оскаржити умови тендеру.

Наприклад, це може бути випадок, коли об'єкт тендеру було розроблено таким чином, щоб було вигідно певному учаснику пропозиції, коли опубліковані критерії оцінки не відповідають законодавству, або коли кінцевий термін подання пропозицій занадто короткий. У цих випадках сторони не можуть чекати, поки буде винесено рішення, щоб оскаржити зміст оголошення про тендер. Таким чином, скарги на результати оцінки та визначення переможця можуть бути спрямовані лише на юридичні питання, які не могли бути оскаржені на момент оголошення тендерних пропозицій.

Процедури оскарження закупівель зазвичай тривають від 3 місяців до 2 років залежно від складності справи, а типові витрати на судові провадження та адвокатів у першій інстанції становлять від 15 000 до 30 000 CHF.

Саме з цих причин ймовірно процедури оскаржень у Швейцарії все ще є відносно рідкісним явищем, але за останні кілька років їх кількість постійно зростає.

В середньому, суди першої інстанції розглядають від 50 до 100 скарг щодо закупівель на рік. Лише деякі з них потрапляють до Федерального верховного суду, який розглядає в середньому близько п'яти-десяти справ про закупівлі на рік.

6. ОСОБЛИВОСТІ.

Слід зазначити, що незважаючи на те, що в Швейцарії офіційними федеральними мовами визнані німецька, французька та італійська (також є офіційна регіональна мова – романшська), багато офіційних документів та інформації, в тому числі на офіційних сайтах федеральних установ, надано тільки німецькою мовою. Це також стосується й тендерної документації. При цьому, як було зазначено вище, франкомовний кантон Женева, наприклад, є другим за обсягами закупівельником. Ця проблематика вже довгий час підіймається з боку франкомовного бізнесу та урядовців кантонів, однак все ще не вирішена остаточно.

З початку 2018 року іноземні компанії із загальним оборотом більше 100 000 CHF повинні звітувати щодо ПДВ на послуг в Швейцарії (якщо вони не звільнені від сплати НДС).

Компанії повинні зареєструватись у реєстрі ПДВ та Федеральному податковому агентстві (ФПА) і показати ПДФ на свої послуги у рахунок-фактурі, що надані у Швейцарії та надати цю інформацію у ФПА. Крім того, іноземні компанії повинні назначити податкового представника у

Швейцарії та внести гарантований депозит.

Разом з тим планується деяке спрощення, коли іноземні компанії будуть декларувати тільки обіг, досягнутий у Швейцарії. Разом з тим, якщо іноземна компанія запитує повернення вхідного ПДВ, вона повинна надати у ФПА повний обіг – як в Швейцарії так і закордоном.

Щодо товарів/послуг, що надаються у Швейцарії в рамках виконання контракту, продавець повинен дотримуватись положень швейцарського екологічного законодавства, що застосовується в місці виконання, а саме Закону про охорону навколишнього середовища, Закон про охорону вод та природи, Закон про культурну спадщину, Закон про ліси, Закон про хімічні речовини та інші підзаконні акти.

У разі порушення зобов'язань, що впливають із цього розділу, самим продавцем або залученою ним третьою особою, він зобов'язаний сплатити штраф за договором, якщо не доведе, що він не винен.

Штраф складає 10% узгодженої максимальної загальної винагороди, включаючи додаткові товари/послуги, або 10% узгодженої винагороди за наступні 12 місяців у разі постійних контрактів, або 10% винагороди за попередні 12 місяців у разі постійних контрактів. У разі більш короткого терміну договору, що залишився, - не менше 3 000 швейцарських франків за порушення, і не більше 100 000 швейцарських франків за кожен договір. У разі рамкової угоди ця верхня межа застосовується один раз протягом усього терміну договірних відносин. Оплата контрактного штрафу не звільняє продавця від дотримання договірних зобов'язань та зараховується за рахунок будь-яких вимог щодо відшкодування збитків.